

Az egész életen
át tartó tanulás
programja

Egészséges Iskolák, Egészséges Diákok

ZÁRÓ KIADVÁNY

A projekt összegzése

Tartalom:

A pályázat átfogó bemutatása	1
A partnerségi viszony célja.....	2
Alkalmazott módszerek:	3
Hatás és európai hozzáadott érték.....	5
Esettanulmány, és érzékenyítő tréning kidolgozása.....	6
„Érzékenyítő” tréning és tapasztalatcsere pedagógusok számára	8
Pozitív és negatív fogalmak a témakörben.....	9
Egészség-nap projekt-ötlet.....	9
„Mit igyunk?”	11
A túlsúllyal kapcsolatos tapasztalatok	11
A reggeli fontosságáról... ..	11
Az iskolai biztonság.....	12
KÉRDŐÍVEK (tanulók részére).....	14
A térfigyelő kamera az iskolákban.....	16
Iskolarendőrök szolgálatban.....	16
Kerékpáros közlekedés	17
Kerékpáros téma-nap megtervezése	17
Segítség – elsősegély	18
Helyi események	21

Egészségdélután Tiszadobon	21
Tájékoztató rendezvény Tiszadobon.....	22
A gyerekek részére szervezett interaktív programok	23
Egészséges táplálkozás.....	23
Kerékpározás.....	24
Művészeti verseny szervezése a témában	25
Workshopok: káros szenvedélyek	26
Nemzetközi partnertalálkozók.....	27
A török partner delegációjának látogatásai Magyarországon.....	28
A magyar delegáció látogatásai Törökországban	30
Projekt-értékelő rendezvény	32

A pályázat átfogó bemutatása

Az „Egészséges iskolák, egészséges diákok” című projekt, melynek keretében ez a kiadvány elkészült 2013. 09. 01.- 2015. 06. 30 között valósult meg a Comenius Régió Partnerség keretében két partnerrégió együttműködésében:

- Törökországban, Amasya városában, és
- Magyarországon, Tiszadob településen.

A pályázatot két szervezet adta be – a törökországi Amasya II Milli Eğitim Müdürlüğü és a magyarországi Tiszadob Nagyközség Roma Nemzetiségi Önkormányzata – de a projekt során a témához kapcsolódva több civil szervezet, iskolák, valamint oktatási intézmények is részt vettek a projekt megvalósításában.

Az „Egészséges iskolák, egészséges diákok” projektben célul tűztük ki, hogy többet megtapasztaljunk arról, hogyan vannak meghatározva az egészséges iskolai körülmények, valamint az élethosszig tartó tanulás hogyan kerül megszervezésre az egyes partnerrégiókban Magyarországon és Törökországban.

A kialakult kapcsolat minden partnernek lehetővé tette, hogy megossza az egészséges iskolai körülményekkel és az élethosszig tartó tanulókkal kapcsolatos ismereteit és tapasztalatait. A szerzett tapasztalatokat és jó példákat a partnerek megosztották saját országaikban.

A jelen projektben részt vevő partnerrégiók érdeklődése és háttere igen változatos; különbözők

a lakóhelyük – eltérő országok – valamint nagyságuk, tevékenységi körük és kultúrájuk. Ez a sokszínűség mélységet és gazdagságot biztosított a partnerségi viszony tagjai közti tapasztalatcseréhez. Emellett több lehetőséget nyújtott az egymástól való tanuláshoz, az innovatív gondolkodáshoz és ez ad választ arra, miért alakítottuk ki a partnerségi viszonyunkat.

A partnerségi viszony célja

Az oktatás az iskolában kezdődik, és ha nem adottak az egészséges körülmények, akkor nem kaphatunk jó oktatást. Az élet azt jelenti, hogy egészségesek vagyunk; minden az egészséggel kezdődik. Ha nem vagyunk egészségesek, semmi sem működik: az oktatás, a munka, a polgári értékrend vagy a társas élet sem. Mivel tehát minden az egészségből indul ki, ezért nagy hangsúlyt kell fektetnünk az egészségre az oktatás területén, ideértve a tantermeket, laboratóriumokat, iskolai folyosókat, kollégiumokat stb. Fontos a szülők szerepe is. Ha a gyermekeik betegek és lázasak, akkor nem kellene iskolába küldeniük őket, vagy ha egy gyermek beteg, akkor a tanárnak joga van javasolni a gyermek kórházi ellátását, hogy vigyázzon a többi gyermek egészségére. Tehát hangsúlyos az, hogy minden diák egészsége iránt legyünk tudatosak. Napjainkban a monoszódiám-glutamát, amely kínai sóként ismert, veszélyezteti a diákok egészségét. Célunk, hogy felhívjuk a figyelmet ennek az ártalmaira, valamint megfelelő ismereteket adjunk erről a diákoknak.

Az "Egészséges iskolák, egészséges diákok" projektünk az oktatási intézmények általános egészségi problémáit célozza meg. Ma az 5-19 évesek egészsége alapján megállapítható, hogy speciális törődést igényelnek az országok fejlesztési terveivel összhangban. Mindezek tükrében a kutatások rámutattak arra, hogy ez a korosztály az idejét iskolában tölti, ott azonban nincsenek pontos intézkedések és óvintézkedések az egészségük védelme érdekében. Nincs komolyabb tanulmány az iskolai egészségi problémákról. Ezért, mint két régió megvitattuk ezt a fontos témát, és úgy döntöttünk, hogy regionális partnerséget hozunk létre, hogy figyelmet fordíthassunk erre a témára, valamint megoldásokat találjunk és prezentáljuk az iskolák egészségessé tétele érdekében.

Napjainkban megfigyelték és megállapították, hogy a jelenlegi egészségnevelési rendszer felülvizsgálatra és fejlesztésre szorul. Biztos, hogy az egészségnevelés az oktatási rendszer egyik legfontosabb része, de kérdés, hogy mennyire vagyunk sikeresek és kielégítőek ezen a téren. Ez volt a projektünk kiindulási pontja. Azt akartuk feltárni, mik a hiányosságok, és mire van szükségünk, valamint képesek vagyunk-e megvalósítani a legmegfelelőbb programokat és stratégiákat. Ez a projekt segít a pedagógusok, szülők és a tanulók tudatosságát fokozni ebben a témában.

Alkalmazott módszerek:

A projekt során felhasználtunk kérdőíves kutatásokat mindkét partnerrégióból, a kutatási

eredmények alapján egy tréning tematikát állítottunk össze tanárok számára, helyi és nemzetközi megbeszéléseket szerveztünk, annak érdekében, hogy megvalósítsuk céljainkat a projektben.

ESETTANULMÁNY: A projektben részt vevő partnerek kidolgoztak kérdőíveket, melyek segítségével releváns információkat és adatokat gyűjtöttek, és abból egy esettanulmányt készítettek azokkal az egészségügyi ellátással és társadalmi, kulturális problémákkal kapcsolatban, amelyekkel az oktatásban résztvevők szembesülnek régióinkban és az iskolákban.

KÉPZÉSI PROGRAMOK FEJLESZTÉSE ÉS TESZTELÉSE: Az esettanulmányra építve a partnerrégiók egy programot dolgoztak ki saját régiójuk tanárai számára. Majd a képzési programot egy pilot program formájában, helyi események keretében a gyakorlatban is kipróbáltuk.

MŰVÉSZETI, VERS ÉS PRÓZAÍRÓ VERSENYT szerveztünk az iskolák számára az egészséges iskolák témakörben, amivel igyekeztünk még inkább felhívni a diákok figyelmét a témára. Az elkészült művekből egy vándor-kiállítást rendeztünk, hogy felhívjuk a helyiek figyelmét a projekt eredményeire.

WORKSHOPOK az egészséges iskolák és az ártalmas szokások témakörökben.

NEMZETKÖZI PARTNERTALÁLKOZÓK a projekt során folyamatosan kerültek megszervezésre. Összesen hat alkalommal voltak ilyen találkozók, melyek lehetőséget adtak arra, hogy a partnerrégiók jobban megismerjék egymás munkáját, közösen

kiértékeljék az elvégzett munkát, tanuljanak egymástól és egymásról, megosszák tapasztalataikat.

Hatás és európai hozzáadott érték

A projekt folyamán az oktatási tevékenységeket innovatív megközelítéssel elemeztük. Így az európai polgárság és az élethosszig tartó tanulás gondolata több értéket adott a projekthez.

A projektbe folyamatosan bevontuk nem csak az iskolákat és a tanárokat, de a gyerekeket és a szülőket is, ezzel is elősegítve, hogy ők is jobban magukénak érezzék az iskolákat és a feldolgozott problémákat.

A projekt során célunk volt, hogy csökkenjen a szokásos pesszimista hozzáállás az adott nehézségekhez.

Ösztönöztük a projektben résztvevőket, hogy álljanak kreatívan a felmerülő problémához, ösztönöztük új oktatási anyagok fejlesztését, valamint motiváltuk a tréningen részt vevő tanárokat, hogy fejlesszék tudásukat és egyéni készségeiket.

A projekt gyakorlati eredményei az egészségnevelés javát szolgálják; ezek magukban foglalják a tanulási igények értékeléséről és a program tervezéséről való újfajta gondolkodást, valamint valamennyi partner képességét fejlesztettük, hogy hatékonyan részt vegyenek EU-szinten zajló projekteken.

Esettanulmány, és érzékenyítő tréning kidolgozása

A projekt kezdetekor egy megbeszélést tartottunk a település – Tiszadob – iskolájában a tanárok számára. Ismertettük a projekt céljait, program-elemeit. Ötletbörze keretében felmértük, hogy mit várnak a projektől, milyen eredményekkel lennének elégedettek a pedagógusok és az iskola vezetése. Felhívtuk a figyelmüket a kérdőíves felmérésre, annak komolyságára és fontosságára.

Majd Törökországba, Amasya városába látogatott el egy magyar küldöttség, ahol az első partnertalálkozón lefektettük a projekt folyamatát, megegyeztünk abban, hogy a projektünk során az egészséges életmód mely témaköreit szeretnénk konkrétan feldolgozni, és milyen kérdések legyenek a projekt legelején kidolgozandó kérdőíves felmérésben.

A Törökországban történt egyeztetés után, hogy minél szélesebb kört elérjen a projektünk, miután visszatértünk az első nemzetközi találkozóról, felkerestük a Klebersberg Intézményfenntartó Központot Tiszavasváriban. Az igazgatóval történt egyeztetés után az ő támogatásával felkerestünk a Tiszavasvári Tankerület iskoláit.

Ezután a partnerséghez a projektbe eredetileg bevont Tiszadobi Széchenyi István Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola mellett résztvevőként csatlakoztak az alábbi iskolák: Holló László Általános Iskola Tiszadada, Kossuth Lajos Általános

Iskola Tiszalök, Deák Ferenc Általános Iskola
Szorgalmatos, Tiszavasvári Általános Iskola.

A török partnerünk elkészített a közös megbeszélésünk alapján egy-egy kérdőívet, ami szülőknek, gyerekeknek és tanároknak szült. Ezeket a kérdőíveket lefordítottuk magyarra és 2620 darab került kiküldésre a tankerület 6 iskolájában 2013 decemberében.

Kategória	Kiadott kérdőívek száma
Tanuló	1300
Szülő	1120
Tanár	200

Kategória	Beérkező kérdőívek száma
Tanuló	1068
Szülő	803
Tanár	140

Kategória	Nem értékelhető
Tanuló	26
Szülő	8
Tanár	0

Kategória	Értékelt
Tanuló	1042
Szülő	795
Tanár	140

A kérdőívek kiértékelése alapján elkészült egy esettanulmány, majd az esettanulmány alapján feltárt problémákra építve három tréner közösen kidolgozott egy érzékenyítő tréning anyagot.

Ezekből az anyagokból kiadványok is készültek, amik elérhetőek az érdeklődők számára.

„Érzékenyítő” tréning és tapasztalatcsere pedagógusok számára

*„Aki tenni akar, az mindenre talál megoldást,
aki nem akar tenni, az mindenre talál kifogást!”*

Ezt az idézetet választotta mottójául a tréning, amit a kidolgozott anyag alapján 2014 márciusa és áprilisa folyamán valósítottunk meg. Az összesen 12 fő pedagógus 24 órás foglalkozáson vett részt.

A foglalkozások interaktívak voltak, a trénerek problémafelvetéseket tettek, és a résztvevőket ösztönözték arra, hogy kidolgozzák a saját válaszaikat a problémákra. Így a programban résztvevő tanárok olyan programokat, projekt-napokat, kérdőíveket dolgoztak ki, melyeket a saját iskolájukban megvalósíthatnak.

A tréning zárásakor valamennyi pedagógus igazolást kapott a 24 órás képzésről, melyet a török és a magyar partner projektvezetője valamint a KLIK Járási igazgatója látott el kézjeggyével.

A következő oldalakon a tréning során feldolgozott

témákat, kidolgozott témanapokat és kérdőíveket mutatjuk be.

Pozitív és negatív fogalmak a témakörben

A résztvevők összegyűjtötték azokat a pozitív és negatív tartalmú fogalmakat, amelyek a téma kapcsán aktuálisak, és továbbgondolásra serken-

tőek.

Egészség-nap projekt-ötlet

Az Egészségnap projekt-ötlet megvalósítható tanórán kívüli keretben, egész napos programként.

1. Az egészségi állapot felmérése/szűrése: szülők, tanulók.

2. Az egészséges táplálkozás. Kiemelt területek: cukorbetegség, túlsúly, alultápláltság, vitaminhiány, ételallergia.
3. Egészséges ételek kóstolója: zöldség- és gyümölcsfélék, teljes kiőrlésű gabonafélék, mézkóstoló, aszalt gyümölcsök, tartósítószer-mentes gyümölcslevek, gyógyteák, gyógynövényes üdítőitalok, cukormentes dzsemek, lekvárok, tejtermékek.
4. Káros szenvedélyek és hatásuk az egészségre és az emberi kapcsolatokra.
5. Környezettudatos gondolkodás kialakítása/erősítése: szelektív hulladékgyűjtés, vásárlási szokások.
6. Gyógynövények megismertetése, felhasználásuk.
7. „Egy kicsi mozgás mindenkinek kell!...” Mozgással az egészségért.

Formáció: a témáknak megfelelő standok kialakítása, forgószínpad szerű részvétel.

Szükséges szakemberek: orvos, védőnő, dietetikus, sport-tréner, természetgyógyász bevonása.

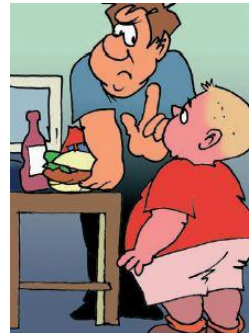
„Mit igyunk?”

- A HEPPY-HÉT akcióorozat bemutatása a trénerok részéről.
- Csatlakozási lehetőség az akcióhoz.
- Akción kívül hogyan lehetne feldolgozni ezt a témát?

A túlsúllyal kapcsolatos tapasztalatok

- Hogyan lehet/kell kezelni a témát az iskolában, gyerekközösségben?
- Szakmai segédanyag ajánlása, javaslatok, vélemények összegyűjtése.
- Testtömeg-index számolás bemutatása, könnyen használható kalkulátorok ajánlása.

A reggeli fontosságáról...

„Reggelizz úgy, mint egy király, ebédelj úgy, mint egy polgár, vacsorázz úgy, mint egy koldus!”

Amerikai reggel	Angol reggeli	Német reggeli
Magas GI – gyors glükóz-kiáramlás. Zabpehely (25 g) Tej (félzsíros, 115 ml) Cukor (1 kanálnyi) 1 szelet amerikai palacsinta Lekvár	Közepes GI – lassabb glükóz-kiáramlás. Tojásrántotta (60 g) Kenyér (1 szelet) Alacsony zsírtartalmú margarókrém Lekvár Alacsony kalóriatartalmú joghurt	Alacsony GI – fokozatos glükóz-kiáramlás. Sonka (1 szelet, 30 g) Sajt (40 g) Rozskenyér Alacsony zsírtartalmú margarókrém

Az iskolai biztonság

„Gyermekeinkre úgy kell vigyáznunk, mint a szemünk fényére!”

Csoportmunka: A fogalom tartalmának meghatározása, elemei, területei.

- Iskolai biztonság, vagy a biztonság iskolája;
- portás-szolgálat, biztonsági őrök, biztonsági kamerák felszerelése, hatása;
- Natea Onelife Program bemutatása;
- kiszolgáltatottság, online zaklatás, erőszak, virtuális bántalmazás;
- drog-prevenció, bűnözővé ill. áldozattá válás elkerülése;
- UNICEF véleménye, ajánlásai;
- szülők felelőssége.

Csoportmunka:
Kérdőív
összeállítása a
gyerekek
agresszióhoz
való viszonyáról.

KÉRDŐÍVEK (tanulók részére)

I.

Aláhúzással adj választ a következő kérdésekre!

1. Szoktak-e téged bántalmazni?
Igen   nem
(Ha igen, LEÍRHATOD!)
2. Milyen gyakran bántalmaznak?
Soha   néha   gyakran
(több alkalommal)
3. Hogyan bántalmaztak már?
Szóban   tettelesen   mindkettő
(csúfoltak, fenyegettek)
4. Hol bántalmaztak (bántalmaznak)?
iskolában   otthon   utcán
5. Mikor bántalmaztak (bántalmaznak)?
Órán   iskolai szünetben
régebben   a napokban
6. Voltál-e már szemtanúja bántalmazásnak?
Igen   nem
7. Mit teszel, ha ilyet láatsz?
Semmit   segítek   segítséget hívok
8. Kinek jeleznéd, ha téged bántalmaznának?
Tanárnak   osztálytársnak   családtagnak
egyéb (védőnő, rendőr, barát)
9. Te bántalmaztál-e már bárkit?
Igen   nem
10. Ha igen, miért?
Feldühítettek   megbántottak   egyéb
(LEÍRHATOD)

II.

Aláhúzással adj választ a következő kérdésekre!

1. Szoktak-e az iskolában fizikailag bántalmazni?
igen   nem   néha
2. Te szoktál-e másokat bántani?
igen   nem   néha
3. Szoktak-e csúfolni valami miatt?
igen   nem   néha
4. Te szoktál-e másokat csúfolni?
igen   nem   néha
5. Védelmére kelsz-e a bántalmazott gyerekek?
igen   nem   néha
6. Szólsz-e felnőtteknek, ha látod, hogy valakit bántanak?
igen   nem   néha
7. Téged szoktak-e otthon bántani?
igen   nem   néha
8. Kihez fordulsz segítségért?
pedagógus   felnőtt   egyéb:.....
9. Szoktak-e idegenek zaklatni?
Igen   nem   néha
10. Ilyenkor kihez fordulsz segítségért?
pedagógus   szülő   egyéb:.....

A térfigyelő kamera az iskolákban

- Lehetőségek;
- értelmező rendelkezések, a rendelkezések hatálya;
- vagyonvédelmi, biztonságtechnikai szempontok;
- az adatkezelés célhoz-kötöttsége, szabályozása;
- jogok, érvényesítése;
- adatvédelmi felelős.

Iskolarendőrök szolgálatban

A 2013-14. évben 2800 oktatási intézmény több mint 2200 rendőrrel.

Kerékpáros közlekedés

- 2013 szeptemberétől önálló tantárgy;
- Elmélet-KRESZ a kerékpár, mint közlekedési eszköz;
- Gyakorlati oktatás, túrázási ismeretek;
- Milyen segítséget kaphatnak a tanárok?

Kerékpáros téma-nap megtervezése

Feldolgozás tanórai keretek között.
A nap témája a “KERÉKPÁR” (de bármi más is lehet...)

Motiváció: Aki csak teheti, ezen a napon kerékpárral jöjjön iskolába! Aki nem teheti, az hozza el egy jól felszerelt kerékpár rajzát!

Az egyes tanórákon egész nap olyan feladatok feldolgozása, mely kapcsolódik a nap témájához!

Matematika: szorzó táblák, szöveges feladatok, aránypárok stb.

Magyar: szövegértés, leíró fogalmazás, szógyűjtés.

Történelem: a kerék, kerékpár története.

Földrajz: útvonaltervezés térképen, távolságmérés, szint-emelkedés.

Biológia: Miért egészséges a kerékpározás? Pulzus-számlálás, tartásjavítás.

Fizika: Sebesség, áttétel, forgató nyomaték, egyszerű gépek.

Kémia: Milyen anyagokból áll a kerékpár? (veszélyes, újra hasznosítható lebomló stb.)

Technika: Szerelés, karbantartás, kerékpárfajták, közlekedési ismeretek.

Testnevelés: Erőnléti és ügyességi feladatok kerékpárral.

Rajz: KRESZ-táblák rajzolása, festése. Tervezz akadálypályát, bukósisakot!

Ének: csasztuska írása; Száraz tónak...

Idegen nyelv: A témához kapcsolódó szöveg fordítása.

Informatika: Biciklis dalok keresése a YOUTUBE-on, online KRESZ-totó.

Szünetekben: BMX-bemutató, ügyességi játékok, rendőrségi tájékoztató .

Segítség – elsősegély

A tréningen részt vevők elsősegély nyújtási alapismereteket is kaptak.

Az elsősegélynyújtás célja:

- az élet megmentése;
- a további egészségkárosodás megakadályozása;
- a gyógyulás elősegítése.

Ki számít laikusnak?

- Egészségügyi végzettség nélküli;

- Minimális egészségügyi ismeretekkel rendelkező;
- Egyszeri információszerzés;
- Elvértve foglalkozáshoz kötött szinten tartáson részt vett;
- Eszköz nélküli technikák.

Az alapvető életműködések:

1. A keringés

Élettani helyzetben egy felnőtt ember szíve percenként 60-80, a gyermeké 100-120 esetben dobban.

2. A légzés

Élettani helyzetben egy felnőtt ember 14-16, a gyermek 20-25 esetben vesz levegőt percenként.

3. Agyműködés

Az alapvető életműködések közé tartozik a megfelelő szintű agyműködés is.

Eszméletlenség vizsgálata

- A sérülthez lépünk, és megszólítjuk. Gyengén megrázzuk a vállát.
- Segítségért kiáltunk!
- Ellenőrizzük a sérült légzését!
- Meg kell kérni valakit, hogy hívjon mentőt újraélesztéshez!
- Meg kell kezdeni a sérült komplex újraélesztését.

Helyi események

A tréningen részt vevő pedagógusok vállalták, hogy tájékoztatják saját közösségüket a szerzett ismeretekről, azokat beépítik az iskola pedagógiai programjába.

Ezek a pedagógusok voltak segítségünkre a projekt további elemeiben is, aktívan részt vettek szervezőként és kapcsolattartóként az iskolákkal.

Egészségdélután Tiszadobon

2014. májusban egy egészség délutánt rendeztünk a projekt keretén belül általános iskolás gyerekek és szüleik számára, ahol a helyi védőnőnek köszönhetően vérnyomás-, vércukor- és koleszterinszint mérésre, valamint testtömeg-index kiszámítására volt lehetőség.

Tájékoztató rendezvény Tiszadobon

A projektünk szélesebb körben történő bemutatására 2014 nyarán jelen voltunk a helyi falunapon, ahol az egészséggel, egészséges életmóddal kapcsolatos játékokat lehetett kipróbálni és kérdőíveket kitölteni ajándékokért. A programon sok helyi megfordult gyerekek és szülei is.

A gyerekek részére szervezett interaktív programok

Egészséges táplálkozás

2014. őszétől a gyerekek számára több programot szerveztünk, amivel felhívtuk a figyelmüket az egészséges életmódra. A zöldségek és a gyümölcsök fogyasztásának fontosságáról több alkalommal beszéltünk. Közösén készítettünk ízletes, tápláló salátákat.

A gabonaféléket mindennapi táplálékként fogyasztjuk, ezért nem mindegy, hogy melyiket választjuk, fogyasztjuk.

Figyelemmel kell lenni a kalória, a tápanyag ill. a rosttartalom mennyiségére is!

Kerékpározás

A gyerekek megismerkedtek a kerékpározás egészségmegőrző hatásával, a kerékpár felszerelésével, az apróbb hibaelhárításokkal. Gyakorolták a szabályos kerékpár-használatot. A KRESZ ide vonatkozó szabályait és a biztonságos, toleráns közlekedést is elsajátították. Internetes oktatócsomag tartalmaként tesztekét töltötték ki.

Művészeti verseny szervezése a témában

2014 végén, 2015 elején vers- és prózaíró, valamint rajzversenyt hirdettünk a projekt témájában, hogy ilyen formában is felhívjuk a figyelmet a témára. Vártunk minden olyan grafikai, vers illetve prózai alkotást melyek témája az egészséges életmód, a helyes táplálkozás a diákok illetve az iskolák életében. Az iskolákból összesen 104 pályamunka érkezett végül be, melyben a rajzok többségben voltak, de voltak verses és prózai művek is.

A beérkezett pályamunkákat zsűri értékelt. A nagyszámú rajz beérkezése miatt külön díjaztuk az alsó és a felső tagozatos diákokat. A díjazottak ajándékban részesültek. A munkákat vándor-kiállítás keretében valamennyi partner-iskola tanulói megtekinthették.

Workshopok: káros szenvedélyek

Korunk egyik legfenyegetőbb veszélye, ami az iskolás korosztályt fenyegeti, az a különböző drogok, tudfatmódosító szerek terjedése. Sajnos ez független a település nagyságától, és a lakosság iskolázottságától.

Nagyon fontos, hogy a fiatalok meg/felismerjék ezeknek a szereknek a káros hatásait, a fogyasztásuk következményeit.

A partner-iskolákban a tanulók az ebben a témában tartott interaktív beszélgetéseken vehettek részt, melyet egy szakértő tartott, aki tiszadobon polgárőrként is dolgozik, így tisztában van a térség problémáival.

Nemzetközi partnertalálkozók

A találkozók célja egyrészt az volt, hogy folyamatosan egyeztessenek a partnerek a projekt előrehaladásával kapcsolatban, a projekt során felmerülő problémákat közösen megoldják, egymás munkájára reflektáljanak.

Ezek a találkozók a projekt során rendszeresek voltak, és igyekeztünk úgy beosztani a találkozókat, hogy a projekt minden fontosabb állomásához kapcsolódjon a látogatás, hogy tudjuk értékelni a projekt munkáját.

Másrészt az volt a cél, hogy a projektben részt vevő munkatársak, az iskolák pedagógusai megismerkedjenek egymás oktatási rendszereivel, megosszák jó gyakorlataikat, és megismerjék egymás kulturáját, történelmét, hagyományait.

Így a találkozók során a megbeszéléseken kívül ellátogattunk iskolákba, különböző oktatási intézményekbe. Részt vettek a résztvevők a projekthez kapcsolódó eseményeken, és közben megismertük egymás országát, egymás lakóhelyének értékeit.

A török partner delegációjának látogatásai Magyarországon

A magyar delegáció látogatásai Törökországban

Projekt-értékelő rendezvény

Kellemes hangulatú rendezvény keretében értékeltük a projektet.

A rendezvényen részt vettek a társintézmények vezetői, a tréningen részt vevő pedagógusok, valamint a KLIK Járási vezetője is.

A projektvezető értékelte az eltelt időszakban megvalósult tevékenységeket, és körvonalazta az együttműködés jövőbeni lehetőségeit.

A pedagógusok itt vehették át a tanfolyam elvégzését igazoló tanúsítványokat és apró személyes ajándékokat. Hozzászólásaikban ők is beszámoltak arról is, hogy a saját területükön ki hogyan tudta kamatoztatni a megszerzett ismereteket.

Az iskolák képviselői elmondták, hogy számukra is fontos a projekt által megjelölt téma, és minden olyan kezdeményezést, mely színesíti az iskolák mindennapjait, újabb programokat szervez az iskolások számára örömmel vesznek, és támogatnak.

Az egész életen
át tartó tanulás
programja

Megjelentette: Tiszadob Nagyközség Roma
Nemzetiségi Önkormányzat az „Egészséges
iskolák, egészséges diákok” elnevezésű
COMENIUS projekt keretében

Készült: 2015. június

Jelen kiadvány az Egész életen át tartó tanulás
program pénzügyi támogatásával készült. A
kiadvány tartalmáért kizárólag a Tiszadob
Nagyközség Roma Nemzetiségi Önkormányzata
felel, és semmiképpen nem tükrözi az Európai
Bizottság álláspontját.